

Plesna scena.hr

svremenih plesa, performansi, intermedijalne izvedbe,
fizičko kazalište, novi cirkus, eksperimentalne izvedbene prakse

naslovna
hrvatska
esje
gostovanja
festivali

intervjui
knjige
časopisi
portreti
snimke
o nama
impressum
kontakt
potpora
kulisa.eu

traži

TEATAR POKRETA I APSURDA

19. Platforma HR, Zagreb, 18. – 26. svibnja 2018.: Studio za svremeni ples, Zagreb (u suradnji s Cie Public en Private), Ansambl, autorica Jasna L. Vinovrski; *Umetnik za hitne intervencije*, autor Clément Layes

Piše:

Maja
Đurinović

kritike i eseji

- Tjedan svremenog plesa
- Platforma.hr
- Svetvincenat
- Queer Zagreb
- ostali festivali
- Monoplay Zadar
- Kliker festival Varaždin

Sedam je sveti, znakovit, mistični broj, u različitim religijama i mitologijama simbol neke dinamične sveukupnosti; poput sedam duginih boja i sedam nota dijatonske ljestvice, sedam stupnjeva svijesti, sedam smrtnih grijeha... Sedam je broj koji okuplja u aktivnu grupu protagonista patuljaka, samuraje ili revolvaraša koji će obraniti selo od bandita, psihopata u filmu Martina McDonagha... Sedmero izvođača Studija za svremeni ples čini ansambl u istoimenom radu Jasne L. Vinovrski. *Ansambl* je u tradiciji modernog / svremenog plesa, a za razliku od stroge hijerarhijske piramide uspostavljene u klasičnom baletu, skupina ravnopravnih, individualnih plesnih umjetnika (dakle nema solista, odnosno svi su solisti) koji u trenutku okupljanja povezuju zajednički interes, ciljevi i stavovi, te metode i motivi rada. Njihovo udruživanje kao umnažanje snaga u jednu snažniju, sigurniju organizaciju pretstavlja osobno ulaganje, međusobno povjerenje i uvažavanje tudi ideje uz čuvanje individualnih specifičnosti. Ukratko prakticiranje demokracije... No koje su mogućnosti za djelovanje i razvoj ansambla ograničenog na bijeli ispržnjeni kvadrat s jednim pomičnim kutnim zidom, jednim mikrofonom i buketom umjetnog cvijeća (koje si međusobno dijele pa bacaju pa skupljaju...)? U četrdesetak minuta kupljenog uperenog svjetla reflektora koje ih izdvaja iz općeg mraka?

I tu je ishodište specifičnog svremenog teatra apsurga karakterističnog za Jasnu L. Vinovrski koji se gradi na iznimno duhovitom, višestruko promišljenom poigravanju s premisama forme i sadržaja, deformacijom životne prakse u grotesku društvenih klišja. Ža početak, ni ansambl ni njihova aktivnost nikako ne djeluje plesači: šest brižno i društveno dolично dođeranih uredskih ženica (Koraljka Begović, Dina Ekštajn, Martina Tomić i Ana Vučević uz svježe snažne osobnosti Emre Crnić i Nastasije Štefanici), urednih frizura, u cipelicama na petu, s ponekim blistavim detaljem na odjeći, kojima se pridružuje jedan zreli muški zaposlenik (Branko Banković) pokušava postići konzensus oko sastavljanja i pozicije mikrofona u prostoru koji imaju na raspolaganju. (A mikrofon je važna stvarka, jer te se ako govoris za mikrofonom bolje čuje!) Sve se odvija vrlo ozbiljno, pažljivo, pristožno; svaki izvođač kako ulazi u prostor u pomoć kolegama, traži i nudi novo, možda bolje rješenje. Isto će se tako savjesno svako od njih obratiti publiци (za konačno postavljenim mikrofonom) u svoje ime ali s inačicom iste prikrivenе poante, indirektnog priznanja da postoje osobni, životni prioriteti izvan samog Ansambla koji je tu sigurno i uvijek; i pristupiti svakom zadatku i izvesti ga individualno ne iskašući iz cjeline.

Pokušaji vodstva se brzo smjenjuju, nedovoljno su drukčiji i zanimljivi ili na vrijeme onemogućeni (nema solista) da se nametnu. Tijekom izvedbe je razvidno da je ipak riječ o plesačima koji raspolažu (svaki svojom prioritetnom) tjelesnom memorijom citata plesne literature, pa tako sasvim skladno i paralelno supostojeci teku sekvence Cunninghama, Wigman, Forsythea, Rosas, Bausch, Akrama Khanu i Perlina koje će se kasnije još provlačiti u individualnim putanjama, rasplinute u automatske obrase, nešto kao tjelesni poštapanice, uz govorne ispade vezane uz neke druge teme i neumjetničke preokupacije. Ansambl završava svoju priču o izolaciji, frustraciji i kompromisu konačno uigranim zajedničkim vokalnoinstrumentalnim nastupom u zabavnom ritmu (kao ono što publika zapravo cijelo vrijeme očekuje) čime duhovito i benevolentno ali nedvosmisleno podržava aktualno pitanje opstojnosti takve zatvorene grupacije u svremenim uvjetima opće nestabilnosti.

Umetnik za hitne intervencije

Kao drugi, samostalni dio premjerne večeri Studio je izveo, u sasvim drugom, a opet bliskom, kazališnom rukopisu, uz korištenje pokreta i govora te akrobatskih elemenata koji ovaj brzi i precizni autorski rad Clémenta Layesa približavaju žanru novog cirkusa. Dva autorska djela kao dva dijela predstave povezuje humor i absurd, istraživanje igritivosti kombinacija pokreta i teksta, i – scenografski elementi koji se od pomičnog, na kotačima, kutnog zida kod Layesa transformira u neku vrstu klackalice, čija svaka promjena u pulsiranju naprije – nazad, kao i samo unošenje rekvizite u zauzavljenu poziciju, otvara novu kratku scenu u nekoj maloj, uzročno poslijednoj ili asocijativno razvojnoj promjeni. Kao da troje izvršnih izvođača igra neku vrstu fizičkog scrabblea. Oni su (nekako nove, drugačije) Dina Ekštajn i Ana Vučević uz sjajnog i zaigranog gosta na premjeri – Stevija Koglića, kojeg je u nedavnim izvedbama zamjenio mladi Simun Stanković, vrlo profesionalni, mirni i koncentrirani i u trenutku se prilagođavaju ili pak prilagođavaju se novo nastalu situaciju scene: prazne, s jednim ili dva stolica, sa ili bez grede; pritom se paralelno, mehanički i repetitivno glasuju, ozvučuju ili izgovaraju kratke rečenice, više upute ili komentare na koje se zapravo nitko ne obazire, ni oni koji ih izgovaraju niti kojima su teoretski upućene tako da više djeluju kao impuls pokreta ili ritmička kompozicija nego komunikacija.

Od glamuroznog početka koji podsjeća na foto session, polako se, s ulascima mijenja i izgled izvođača (sva praktičniji, izvodackiji) i njihove aktivnosti sudjelovanja u sceni koje postaju zahtjevne, komplikirane i teže, čini se i opasne u balansiranju na visini (iako izvođači kao stručnjaci za snalaženje i umjetničko preživljavanje ne priznaju probleme niti pokazuju ikakvu promjenu u pristupu), da bi na kraju Ekštajn i Vučević završile kao stješnjene i – padom grede na pod, konačno izolirane na gornjem bridu zida.

© Maja Đurinović, PLESNA SCENA.hr, 26. lipnja 2018.